

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL

VERSENYTANÁCS

Vj-92/2006/92.

A Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa a **Tesco-Global Áruházak Zrt.** eljárás alá vont vállalkozás ellen jelentős piaci erővel való visszaélés miatt indult eljárásban meghozta az alábbi

v é g z é s t

A Versenytanács az eljárást megszünteti, egyben – vállalásával egyezően – arra kötelezi az eljárás vont vállalkozást, hogy

- 1) Amennyiben áruházaiban a polcszerviz tevékenységet külső vállalkozásokkal kívánja végeztetni, az e tevékenység nyújtására feljogosított vállalkozások kiválasztását úgy valósítsa meg a 2008. évre és ezt követően, hogy évenként pályázatot ír ki, amelynek során érvényre juttatja az alábbiakat:
  - a) a kiválasztás átlátható, konkrét és objektív minőségi feltételeken alapul, amelynek során figyelembe veszi a pályázónak a végzendő tevékenységhez kapcsolódó szakmai felkészültségét is;
  - b) az elbírálás során kiemelten figyelembe veszi a pályázó beszállítók felé alkalmazható legmagasabb árra vonatkozóan a pályázatában tett ajánlatát; továbbá
  - c) figyelembe veszi a beszállítók által jelzett tapasztalatokat, észrevételeket.

- 2) Legkésőbb a végzés kézbesítését követő negyvenhatodik napot követően:
  - a) térítésmentesen biztosítsa a polcszerviz tevékenységet végző vállalkozások részére a polcszerviz tevékenységgel kapcsolatos munkavégzéshez szükséges eszközöket, felszereléseket; továbbá
  - b) a koordinátori szerepkör ellátásáért a beszállítókra sem közvetlenül, sem közvetve ne hárítson át költségeket.

A végzés ellen a kézbesítéstől számított nyolc napon belül a Fővárosi Bírósághoz címzett, de a Gazdasági Versenyhivatalnál benyújtandó jogorvoslati kérelemmel élhet az eljárás vont vállalkozás.

I n d o k o l á s

I.

A vizsgálat iránya

- 1) A Gazdasági Versenyhivatal 2006. július 7-én a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) 67. § (1) bekezdése és a 70. § (1) bekezdése együttes alkalmazásával versenyfelügyeleti eljárást indított annak vizsgálatára, hogy megsérti-e a kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. Törvény (a továbbiakban: Kertv.) 7. § (1) bekezdésében és (2) bekezdés h) pontjában foglalt rendelkezéseket a Tesco-Global Áruházak Zrt. (a továbbiakban: Tesco) azzal, hogy beszállítói a korábbi 40-50 vállalkozással szemben csak a Tesco által kijelölt 6 vállalkozástól vehetik igénybe a polcszerviz szolgáltatást, a beszállítókat hátrányosan érintő szerződéskötési feltételek mellett.
- 2) A Gazdasági Versenyhivatal 200 az eljárást kiterjesztette a Kertv. 7.§ (2) bekezdése c) és f) pontja megsértésének vizsgálatára is.
- 3) A Gazdasági Versenyhivatal az eljárás elintézési határidejét a Tpv. 63. § (6) bekezdése alapján két alkalommal (60, illetve 180 nappal) meghosszabbította.

II.

A vizsgálat által feltárt tényállás és a vizsgálói indítvány

A tényállás

- 4) A Tesco 1994. óta van jelen Magyarországon. Első hipermarketjét 1996-ban nyitotta meg Budapesten, és 2006-ban már 60 hipermarketet, 10 szupermarketet, 23 S-Market boltot és 40 üzemenyagtöltő állomást üzemtetett. A Tesconak a 2005. évben 8,3 %-os piaci részesedése volt a hazai élelmiszer kiskereskedelmi forgalomból. Fő tevékenysége az élelmiszer jellegű vegyes kiskereskedelem, de tevékenységi körébe

tartozik emellett egyéb nagy- és kiskereskedelem, különböző termékek gyártása, termelése, exportja, importja is.

- 5) A kiskereskedelem gyakorlatában a polcszerviz tevékenységbe beletartozik többek között az árukészlet helyezése a polcokra, a polcok rendben tartása, a termékek tisztaságának ellenőrzése és annak biztosítása, a szavatossági idő figyelése, az árak ellenőrzése és korrigálása, készlethiány jelentése és megszüntetése.
- 6) A Tesco 2005. augusztus 15-től jelentős mértékben megváltoztatta az addig alkalmazott polcszerviz rendszerét. A beszállítóknak 2005. augusztus 15. előtt 40-50 vállalkozás közül lehetett választani a polcszerviz tevékenység végzésére. Ezt a választási lehetőséget a Tesco a 3000 m² feletti áruházaiiban lecsökkentette 6 ügynökségre, melyeket meghívásos pályázat útján választott ki.
- 7) A Tesco és a polcszerviz ügynökségek közötti viszonyt a 2006. január 30-án aláírt Együttműködési megállapodás szabályozza, melynek értelmében az ügynökségek kötelesek a beszállító által megrendelt polcszerviz szolgáltatás ellátásához szükséges létszámú, tréningen résztvevő alkalmazottat, vagy vállalkozót biztosítani a munka elvégzésére.
- 8) Az ügynökségek tevékenységének koordinálására és ellenőrzésére a Tesco egy koordináló ügynökséget bízott meg, amely köteles és jogosult folyamatosan ellenőrizni és koordinálni a Tesco áruházainak területén szolgáltatást végző, polcszerviz szolgáltatást nyújtó ügynökségek alkalmazottainak és megbízottainak munkáját. A koordinátor ügynökség köteles polc managereket biztosítani a Tesco 3000 m² feletti áruházaiiba.
- 9) A koordinátor köteles éves elszámolást készíteni a Tesco részére december 31-i fordulónappal a ténylegesen teljesített éves polcszerviz óraszámokról beszállítónkénti bontásban a tárgyévet követő év január 15-ig. A koordináló ügynökség részére minden ügynökség a hetente lejelentett polcszerviz órák után 150 Ft + ÁFA óradíjat fizet. A koordináló ügynökség ebből finanszírozza a rendszer fenntartási költségeit, valamint eszköz bérleti díj címen 100 Ft/óra + Áfa díjat fizet a Tesconak annak fejében, hogy a Tesco a rendelkezésére bocsátja a munkavégzéshez szükséges eszközöket (pl. létre, targonca, kéziemelő stb.), illetve képzi a polcszerviz

tevékenységet végzőket (pl. egyszerű árufeltöltés, munkavédelem, tűzdelem, biztonsági oktatás).

- 10) Az ügynökségek a beszállítókkal kötött megállapodás alapján végzik a polcszerviz tevékenységet. A beszállítók a polcszerviz szolgáltatás igénybevételéért óradíjat fizetnek a velük szerződött ügynökségnek.

Az indítvány

- 11) A vizsgáló úgy ítélte meg, hogy a Tesco polcszerviz tevékenységgel kapcsolatos magatartása (mindenekelőtt az, hogy a beszállítók kizárólag az általa kiválasztott ügynökségekkel köthetnek szerződést, illetve az általa kijelölt koordináló ügynökség kötelező alkalmazása; valamint a polcszervizzel kapcsolatos költségek teljes körének a beszállítókra hárítása, beleértve az eszközbérleti díj felszámítását is) „felveti” a Kertv. 7. § (2) bekezdés

- h) pontjának („harmadik személy beszállítók, vagy a kereskedő saját külön szolgáltatója igénybevételének indokolatlan rákényszerítése a beszállítókra”);
- c) pontjának („a kereskedő számára egyoldalúan előnyös kockázatmegosztást eredményező feltételek elbírálása a beszállítóval szemben, így különösen a kereskedő üzleti érdekeit is szolgáló – raktározási, reklámozási, marketing és más – költségek aránytalan áthárítása a beszállítóra”); valamint
- f) pontjának („különféle – mint például belistázási díj vagy más, a beszállító által nem igényelt szolgáltatásért fizetendő – díjak egyoldalú felszámítása a beszállítónak” megsértését.

- 12) A vizsgáló ugyanakkor lehetőséget látott az eljárásnak a Tpv. 75. § (1) bekezdés szerinti – kötelezettségek előírása melletti – megszüntetésére. Indítványozta az alábbi kötelezettségek előírását.

- a) Alakítsa át a polcszerviz ügyközegek kiválasztását célzó pályáztatási eljárását olyan módon a TESCO, hogy a beszállítók számára érdemi beleszólási lehetőséget biztosít a pályázati feltételek meghatározásába, és tegye átláthatóvá a kiválasztási rendszert a beszállítók számára.

- b) Szüntesse meg a Tesco azt a gyakorlatot, hogy a polcszerviz tevékenység elvárható alapszolgáltatásának teljes költségét.
- c) A Tesco a polcszerviz tevékenységgel kapcsolatos munkavégzéshez szükséges felszereléseket költségáthárítás nélkül biztosítsa.
- d) A koordinátori szerepkör ellenőrző, menedzseri és adminisztrációs funkciójából származó költségeit a Tesco viselje.

III.

A Tesco nyilatkozata

- 13) A Tesco a Tptv. 71. § szerinti vizsgálói jelentés megismerését követően vitatta, hogy az abban foglalt jogsértéseket (lásd 11. pont) elkövette, ugyanakkor – az eljárás Tptv. 75. § (1) bekezdése szerinti megszüntetését kérve – az alábbi kötelezettségeket vállalta.

„(1) A TESCO vállalja, hogy amennyiben áruházaiban a polcfeltöltési tevékenységet külső vállalkozásokkal kívánja végeztetni, az e tevékenység nyújtására feljogosított vállalkozások kiválasztását úgy valósítja meg a 2008. évre és ezt követően, hogy évenként pályázatot ír ki, amelynek során érvényre juttatja az alábbiakat:

- a) a kiválasztás átlátható, konkrét és objektív minőségi feltételeken alapul, amelynek során a TESCO figyelembe veszi a pályázónak a végzendő tevékenységhez kapcsolódó szakmai felkészültségét is;
- b) az elbírálás során a TESCO kiemelten figyelembe veszi a pályázó beszállítók felé alkalmazható legmagasabb árra vonatkozóan a pályázatában tett ajánlatát; továbbá
- c) figyelembe veszi a beszállítók által a TESCO-nak jelzett tapasztalatokat, észrevételeket.

- (2) A TESCO vállalja, hogy legkésőbb a Versenyhivatal vonatkozó végzésének kézbesítését követő negyvenhatodik napot követően:

- a) térítésmentesen biztosítja a polcfeltöltési tevékenységet végző vállalkozások részér a polcfeltöltési tevékenységgel kapcsolatos munkavégzéshez szükséges eszközöket, felszereléseket; továbbá

- b) a koordinátori szerepkör ellátásáért a beszállítókra sem közvetlenül, sem közvetve nem hárít át költségeket.”

IV.

A Versenytanács döntése

- 14) A Tpvt. 75. § (1) bekezdése szerint, ha a hivatalból indult versenyfelügyeleti eljárásban vizsgált magatartás tekintetében az ügyfél kötelezettséget vállal arra, hogy magatartását meghatározott módon összhangba hozza a Tpvt. rendelkezéseivel, és a közérdek hatékony védelme e módon biztosítható, az eljáró versenytanács végzéssel – az eljárás egyidejű megszüntetésével – kötelezővé teheti a vállalat teljesítését, anélkül, hogy a végzésben a törvénysértés megvalósulását, vagy annak hiányát megállapítaná. A végzés ellen külön jogorvoslatnak van helye (82. §).
- 15) A Versenytanács úgy ítélte meg, hogy az eljárás vont vállalkozás a 13) pont szerinti kötelezettség vállalásával magatartását összhangba hozza a Tpvt. rendelkezéseivel, figyelemmel az alábbiakra:
- a) Az (1) alatti vállalatok mellett a Versenytanács álláspontja szerint nem állapítható meg, hogy a Tesco a Kertv. 7. § (2) bekezdés h) pontjába ütközően indokolatlanul kényszerítené a beszállítókra az általa kiválasztott polcszerviz szolgáltatást nyújtó vállalkozásokat. Az ugyanis nem vitatható, hogy a polcszerviz ügynökségek számának valamilyen mérvű korlátozása ésszerű, és így indokolt is. A Tesco vállalatok mellett pedig (különösen, hogy az ügynökségek évente kerülnek kiválasztásra, és a kiválasztás kiemelt szempontja a beszállítók felé alkalmazható legmagasabb árra tett ügynökségi ajánlat) az sem valószínűsíthető, hogy a beszállítók érdemben kedvezőtlenebb helyzetbe kerülnének, mintha korlátozás nélkül választhatnának a polcszerviz ügynökségek között.
- b) A (2) pont alatti vállalatok mellett a Versenytanács álláspontja szerint nem állapítható meg, sem költségeknek a Kertv. 7. § (2) bekezdés c) pontjába ütköző aránytalan áthárítása, sem pedig díjaknak a Kertv. 7. § (2) bekezdés f) pontjába ütköző egyoldalú felszámítása.
- 16) A Versenytanács álláspontja szerint az esetlegesen jogsértő magatartás viszonylag rövid határidejű megszűnése következtében a Tpvt. 75. § (1) bekezdése

alkalmazásának másik feltétele („a közérdek hatékony védelme e módon biztosítható”) is teljesül.

- 17) Mindezek alapján a Versenytanács alkalmazhatónak ítélte a Tpv. 75. § (1) bekezdését, és ezért a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.
- 18) Megjegyzi a Versenytanács, hogy döntését megelőzően a Tesco vállalásait véleményezésre megküldte több jelentős forgalmú beszállítónak, illetve polcszerviz ügynökségnek, amelyektől nem érkezett a vállalásokat kifogásoló észrevétel.
- 19) A Tpv. 76. § (1) bekezdés a) pontja alapján a kötelezettség teljesítésének ellenőrzése érdekében a vizsgáló utóvizsgálatot tart.
- 20) A jogorvoslati jogra vonatkozó rendelkezés a Tpv. 82. § (1) bekezdésén alapul.

Budapest, 2007. augusztus 24.